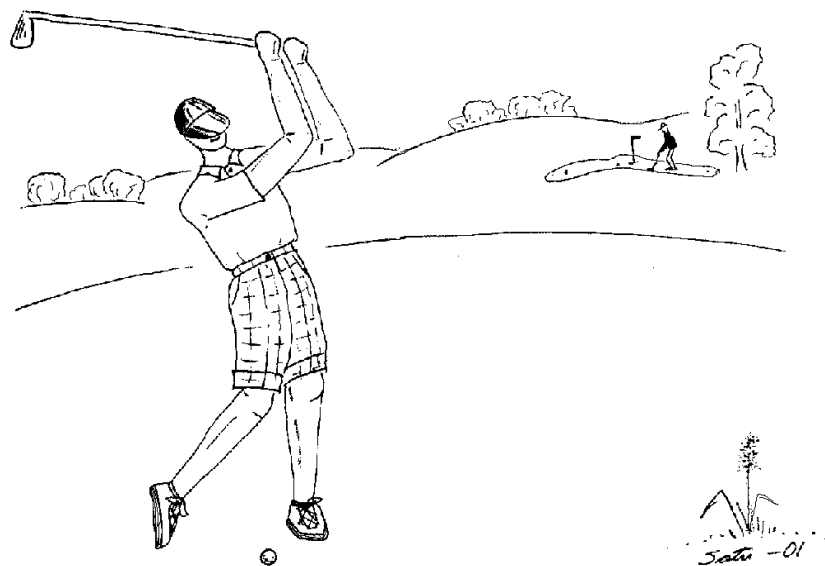

SELVITYS GOLFHARJOITTELURADAN SJOITTAMISESTA HELSINKIIN

Satu Tiitola

Helsingin yleiskaava 2002, selvitys, 11.6.2001
Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston kaavoitusosaston selvityksiä 2001:2

Satu Tiitola

Selvitys golfharjoitteluradan sijoittamisesta Helsinkiin

11.6.2001

Tekijä(t)	
Satu Tiitola	
Nimeke	
Selvitys golfharjoitteluradan sijoittamisesta Helsinkiin	
Sarjan nimeke	
Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston selvityksiä	
Sarjanumero	Julkaisuaika
2001:2	11.6.2001
Sivuja	Liitteitä
20	-
ISBN	ISSN
951-718-714-9	1235-4104
Kieli koko teos	Yhteenveto
FIN	FIN
Tiivistelmä	
Selvityksessä tarkastellaan golfharjoitteluradan sijoittamisvaihtoehtoja Helsinkiin. Harjoitteluradan sijaintipaikkoja harkittaessa on kiinnitetty huomiota alueiden sijaintiin kaupunkirakenteessa sekä niiden nykyisiin toimintoihin ja maisematilaan. Parhaiten harjoittelurata soveltuu sijoitettavaksi maaperältään tasaisille ja avoimille alueille. Golfharjoitteluradan tulisi olla myös helposti saavutettavissa. Sijaintipaikan valinnassa on kiinnitetty huomiota nykyisten golfkenttien sijaintiin, jotta harrastuspaikkoja olisi tasapuolisesti kaupungin eri osissa. Luonteva sijaintipaikka harjoitteluradalle on laajojen, yhtenäisten ulkoilu- ja virkistysalueiden yhteydessä radan tilatarpeen johdosta. Tiivistyvässä kaupunkirakenteessa on perusteltua ottaa viheralueet aktiivisempaan käyttöön, jolloin harrastusmahdollisuuksien tarjonta monipuolistuu. Rakennettu ja hoidettu viherympäristö vastaa kulutuskestävyydeltään paremmin käyttöpaineisiin. Lähemmän tarkastelun kohteena olleet sijaintipaikat on selvityksessä ryhmitelty kuuluviksi neljään suurempaan viheraluekokonaisuuteen - Longinojan, Mätäjoen, Vantaanjoen ja Viikki-Kivikon vyöhykkeille. Kultakin alueelta on otettu esille 2-3 vaihtoehtoa. Sen sijaan Keskuspuisto, Vuosaaren itäosat ja Laajasalo eivät ole olleet lähemmän tarkastelun kohteena alueilla jo sijaitsevien golfkenttien johdosta. Selvityksessä esitellään kaikki tarkastellut sijaintipaikkojen vaihtoehdot, ja pyritään listaamaan objektiivisesti sekä golfharjoitteluradan sijoittamista tukevat että sitä vastaan olevat seikat. Golfharjoittelurataa ei siis voi suositella sijoitettavaksi kaikille selvityksessä esitetyille tarkastelupaikoille.	
Avainsanat	
HARJOITTELURATA	
Asiasanat	ULKOILUALUEET
HELSINKI	VIRKISTYSALUEET
GOLF	
KAUPUNKIRAKENNE	
UDK	
711.4	

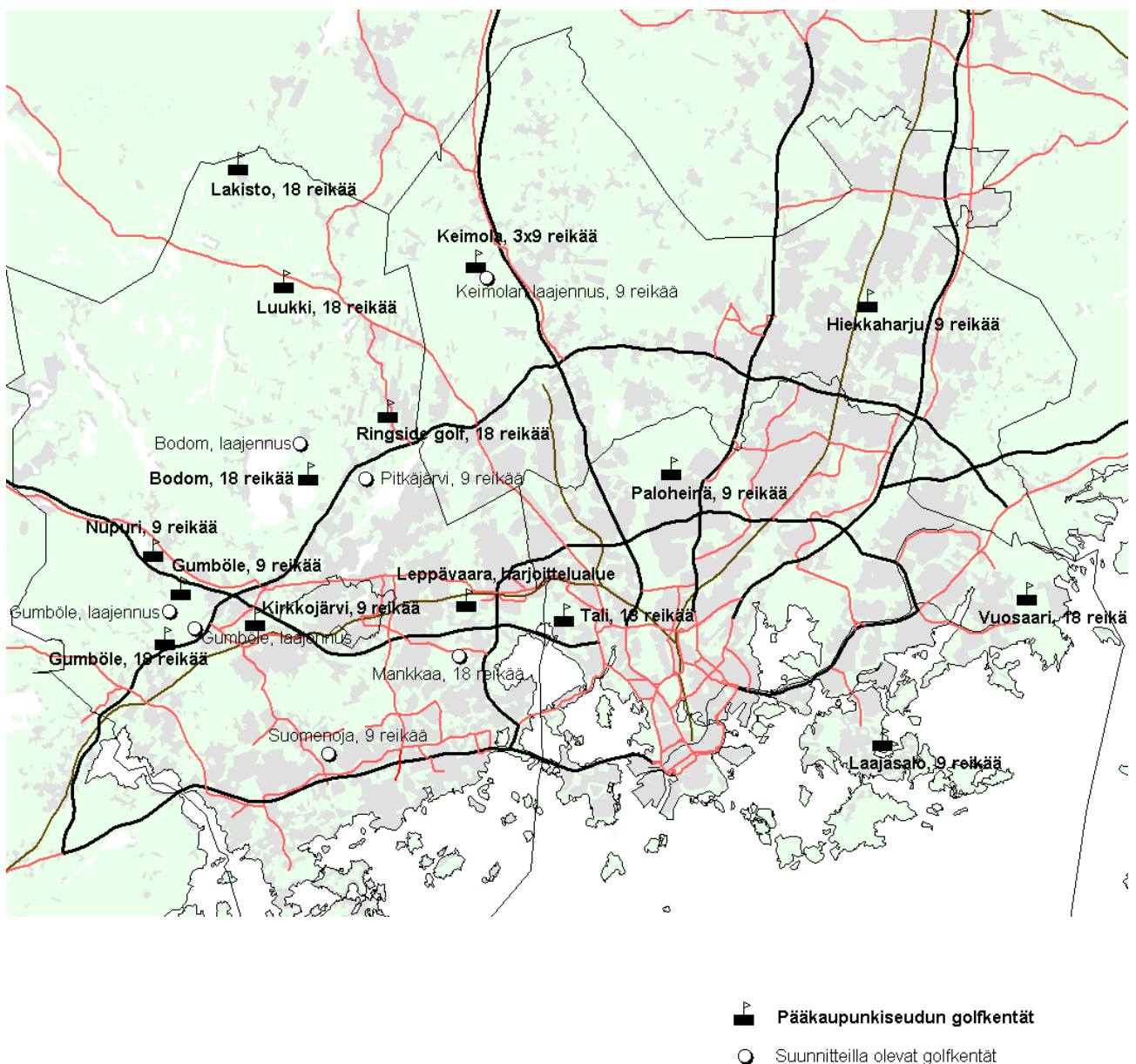
SISÄLLYSLUETTELO

ALKUSANAT	2
Pääkaupunkiseudun ja Helsingin nykyiset golfkentät	2
Tarkastelun kohteena olleiden vihervyöhykkeiden valintaperusteista	4
TUTKITUT SIJAINNIPAIKAT	5
Longinoja	5
A Sepänmäki	5
B Urheilukenttien länsipuoli	6
C Kehä I/Longinoja	7
D Savelanpuisto	8
Mätäjoki	10
E Kaarelanpuisto	10
F Kehä I/Vihdintie	11
Vantaanjoki	13
G Uusipelto	13
H Vanha rihipelto	15
Viikki – Kivikko	16
I Herttoniemen ulkoilupuisto	16
J Viikintien varsi	18
Jokeriehdotus	19
K Keski-Pasila/Haarakallio	19
JOHTOPÄÄTÖKSIÄ TUTKITUISTA SIJAINNIPAIKOISTA	20

ALKUSANAT

PÄÄKAUPUNKISEUDUN JA HELSINGIN NYKYISET GOLFKENTÄT

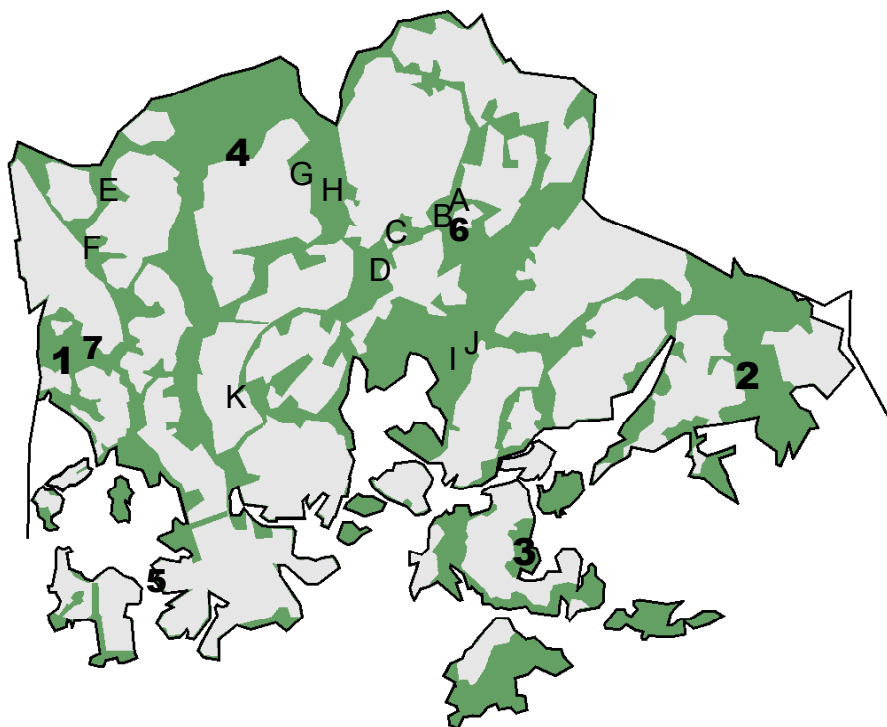
Pääkaupunkiseudulla on useita golfkenttiä, mutta myös uusia hankkeita on vireillä runsaasta kysynnästä ja pelaajamäärien kasvusta johtuen (kuva 1). Eniten kenttiä ja vireillä olevia hankkeita on Espoossa, jossa on 5 täysimittaista ja 2 9-reikäistä golfkenttää. Lisäksi suunnitteilla on yhteensä 8 eri hanketta, joista osa on nykyisten kenttien laajennushankkeita ja osa kokonaan uusia. Vantaalla on vain 9-reikäisiä golfkenttiä, Hiekkaharjussa yksi ja Keimolassa toistaiseksi 3. Lisäksi muita suurempia muutaman kymmenen kilometrin ajomatkan säteellä Helsingistä sijaitsevia golfkenttiä ovat mm. Pickala Kirkkonummella, Talma Sipoossa, Vihti Golf Center ja Tuusulan golfkenttä.

Kuva 1. Pääkaupunkiseudun nykyiset ja suunnitellut golfkentät.

Harrastajien määrä kasvaa jatkuvasti n. 15% vuosivauhdilla, mikä tarkoittaa pelaajamäärän lisääntymistä nykyisestä 80 000:sta 150 000:een kymmenessä vuodessa. Lisäksi golfin harrastajat keskittyvät voimakkaasti pääkaupunkiseudulle.

Tässä selvityksessä tarkastellaan golfharjoitteluradalle sijaintipaikkaa Helsingistä. Helsingin nykyisillä golfharjoitteluradoilla on paljon käyttäjiä. Niinpä kysyntää on noussut vielä yhdelle harjoitteluradalle. Vasta tänä kesänä Vuosaareen on avattu toinen Helsingin täysmittaisista kentistä Talin lisäksi. Nykyisten ja suunniteltujen paikkojen sijainti näkyy kuvassa 2.

Helsingin nykyiset golfkentät ja hankkeet	Reikiä/par
1 Talin golfkenttä/Helsingin golfklubi	18/71
2 Vuosaaren golfkenttä	18/72
3 Laajasalon golfkenttä	6/20
4 Paloheinän golfkenttä	9/60
5 Helsinki Golf Park (Salmisaarenranta 7), talviharjoittelu	
6 Longinoja (Talttatie 2), talviharjoitteluhalli	
7 Tali, sisähalli suunnitteilla (rakentaminen aik. kevät 2002)	

Tutkittujen harjoitteluratojen sijaintipaikat

- A Longinoja/Sepänmäki
- B Longinoja/Urheilukenttien länsipuoli
- C Longinoja/Kehä I
- D Savelanpuisto
- E Mätäjoki/Kaarelanpuisto
- F Kehä I/Vihdintie
- G Tuomarinkartano, uusipelto
- H Tuomarinkartano, vanha riihipelto
- I Viikki, Herttoniemen ulkoilupuisto
- J Viikintien varsi
- K Keski-Pasila/Haarakallio (sisähalli)

Kuva 2. Helsingin nykyiset golfkentät ja tutkittujen harjoitteluratojen sijaintipaikat.

Selvityksessä on keskitytty tarkastelemaan kaupungin yhtenäisiä viher-
vyöhykkeitä, jotka tarjoavat harjoitteluradalle toiminnallisesti ja kaupunki-
kuvallisesti luontevan sijaintiympäristön. Varteenotettavina sijaintikohteina
on tarkasteltu Mätäjoen, Vantaanjoen ja Longinojan varsia. Sen sijaan
Keskuspuisto, Vuosaaren itäosat ja Laajasalo eivät ole olleet yksityiskoh-
taisemman tarkastelun kohteena. Keskuspuiston eteläosat kantakaupun-
gin alueella ja Pirkkolassa on varattu muuhun ulkoilu- ja virkistyskäyttöön.
Lisäksi puisto on metsäinen. Sijaintipaikkojen valinnassa on huomioitu
olemassa olevien golfkenttien sijainti (kuva 2).

TARKASTELUN KOHTEENA OLLEIDEN VIHERVYÖHYKKEIDEN VALINTAPERUSTEISTA

Viheralueet ovat kaupungissa asukkaiden tärkeimpiä ulkoilu- ja virkis-
tysympäristöjä. Kaupungin ja sen asukkaiden edun mukaista on, että
kyetään tarjoamaan monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja toimintaym-
päristöjä. Ulkoilu- ja virkistysalueiden hyötykäyttöä saadaan parannettua
varaamalla alueita erityyppisille urheilulajeille. Tiivistyvässä kaupunkira-
kenteessa on perusteltua ottaa myös viheralueet aktiivisempaan käyttöön.

Kaupunkiympäristössä viheralueet ovat alkaneet muistuttaa paikoitellen
rakennettua ympäristöä. Liikkumista pyritään ohjaamaan ja kanavoimaan
erilaisten reitistöjen ja opasteiden avulla, ja eri urheilulajit ohjataan omille
alueilleen. Palvelutarjontaa on monin paikoin parannettu erilaisilla istutuk-
silla, kalusteilla ja varusteilla. Rakennettu ja hoidettu viherympäristö vas-
taa myös kulutuskestävyydeltään paremmin käyttötarpeita.

Selvityksessä on pyritty käsittelemään golfia objektiivisesti yhtenä kau-
punkiympäristön monista harrastuslajeista. Sijaintipaikkoja harkittaessa on
otettu huomioon myös muut alueisiin kohdistuvat käyttötarpeet ja käyttäjä-
ryhmät. Eri kaupunginosien asukkaille tulisi tarjota tasapuoliset harras-
tusmahdollisuudet. Talvisin golfharjoittelurata soveltuu hyvin muidenkin la-
jien, esim. murtomaahiihdon käyttöön.

Luonteva paikka golfharjoitteluradan sijoittamiselle on viheralueiden yh-
teydessä. Harjoitteluradan tilatarpeet edellyttävät suhteellisen laajaa vi-
heraluetta, sillä harjoitteluradan minimimitat ovat 100*250 metriä. Yksit-
täistä lähipuistoa ei ole järkevää muuttaa vain yhden toiminnan käyttöön,
jolloin alueen käyttäjien määrä jäisi rajalliseksi. Harjoitteluradan muoto ja
tarkemmat mitat voidaan kuitenkin määrittää sijaintipaikan suhteen.

Golfharjoitteluradan sijaintipaikan tulisi olla helposti saavutettavissa oleva,
maaperältään tasainen ja maisematilaltaan avoin. Harjoitteluradan vieres-
sä tulisi olla tilavaraus pysäköintipaikoille ja toimintaa tukevalle rakennuk-
selle mm. välineiden säilyttämistä varten. Tarkemmat tilavaraukset voi-
daan ratkaista myöhemmin sijaintipaikan edellytysten mukaan ja toimin-
nan luonteen selkeytyessä. Tässä vaiheessa on keskitytty sijaintipaikkojen
yleispiirteiseen tarkasteluun koko kaupungin tasolla. Golfharjoitteluradan
vaatiman tilatarpeen ja rataa mahdollisesti reunustavien suojaverkkojen
johdosta harjoitteluradan sijaintia on kuitenkin tärkeää miettiä myös suh-
teessa maisematilaan.

TUTKITUT SIJAINNIPAIKAT

LONGINOJA

Longinoja ympäristöineen on kaakkoisten kaupunginosien keskeinen ulkoilu- ja virkistysalue. Joki kulkee pääosin avoimessa peltomaisemassa, ja uoman varrella kasvavat nuoret lehtipuut erottuvat maisematilassa. (kuva 3).

Golfharjoittelurataa ajatellen Longinojan sijainti kaupunkirakenteessa olisi sopiva, sillä lähettyvillä ei ole muita harjoitteluratoja. Malmin runsaasta väestöpohjasta löytyisi varmasti myös harrastajia. Longinojan varrelta on tarkasteltu kolmea eri vaihtoehtoa harjoitteluradan sijaintipaikaksi.

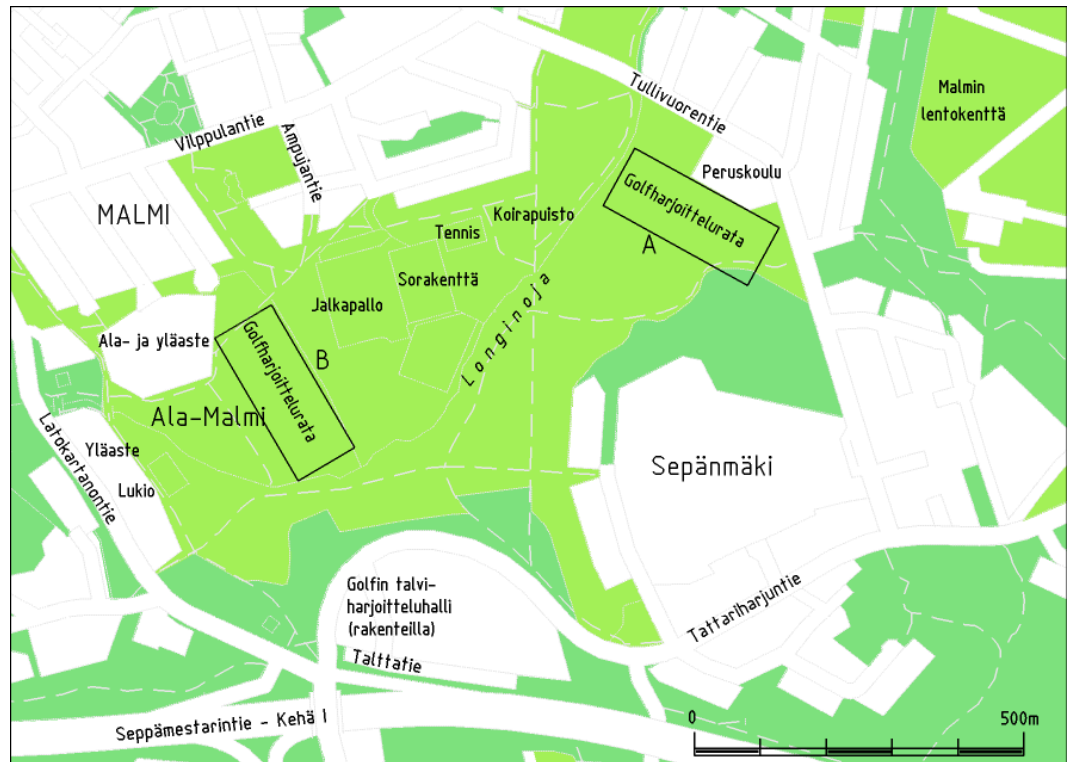

Kuva 3. Longinojan maisemaa Tullivuorentieltä etelään.

A Sepänmäki

Maisematila sijaintipaikan kohdalla Sepänmäen kupeessa on avointa peltomaisemaa, jota Longinoja halkoo. Longinojan toisella puolella on erilaisia urheilutoiminnoille varattuja alueita, kuten tenniskenttiä, sorakenttä esim. koululaisten pesäpalloa ja muita lajeja varten sekä jalkapallokenttä (kuva 4). Kenttien vieressä sijaitsee myös koirapuisto puustoisessa maisemassa. Toiminnallisesti harjoittelurata sopisi paikalle hyvin.

Harjoitteluradalta ei ole Sepänmäen rakennuksiin suoraa näköyhteyttä runsaan puuston takia. Vieressä kulkeva Tullivuorentie takaisi suoran ajoyhteyden harjoitteluradan päätyyn. Suunnitellun radan pohjoispuolella sijaitsee peruskoulu. Koulun ja harjoitteluradan toiminta-ajat tulisivat todennäköisesti lomittumaan sopivasti, jolloin paikka voisi olla käytössä ympäri vuorokauden.

Kuva 4. Sijaintipiirros golfharjoitteluradan paikasta ja ympäristöstä.

Harjoitteluradan sijoittamista alueelle tukisivat hyvä saavutettavuus ja Malmin runsas väestöpohja. Ajoyhteys olisi helppo järjestää Tullivuorentieltä. Toisaalta runsaan väestömäärän johdosta alueelle kohdistuu myös muunlaista kysyntää ulkoilu- ja virkistyspalveluille sekä muita suunnitelmia. Longinojan varrelle on juuri vahvistettu asemakaava (10850), jossa kyseinen alueen osa on varattu palstaviljelyyn. Malmi-projektin yhteydessä alueelle on esitetty alustavasti asumista.

A) Yhteenveto Golfharjoitteluradan sijoittamiselle paikalle ei ole edellytyksiä alueelle vahvistetun asemakaavan johdosta, jossa alue on varattu palstaviljelyyn.

B Urheilukenttien länsipuoli

Golfharjoittelurata soveltuisi hyvin urheilukenttien ja koulun välissä olevalle tasaiselle peltoaukealle. Golf liittyisi toiminnallisesti luontevasti jalkapallon, tenniksen, ja muiden alueen urheilutoimintojen viereen. Toimintaa tukeva rakennus voitaisiin toteuttaa samaan tapaan kuin viereisillä urheilukentillä.

Sijaintipaikka olisi myös helposti saavutettavissa. Luontevin ajoyhteys olisi Ampujantieltä, ja Malmin asemalta on kävelymatka. Urheilukenttien viressä olevaa pysäköintialuetta voitaisiin käyttää myös harjoitteluradan tarpeisiin. Päiväsaikaan harjoittelurataa voitaisiin käyttää koulujen tarpeisiin.

Asemakaavassa (10850) alue on merkitty urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi, jota ei saa aidata. Harjoitteluradan pituutta rajoittaa eteläpäässä

asemakaavaan merkitty jokivarren tuntumassa kulkeva kevyen liikenteen reitti – Longinojanraitti. Vastaava reitti kulkee Longinojan toisella puolella. Harjoitteluradan pituus jäisi hiukan alle 250 metrin kaavamääräyksistä johtuen. Sijaintipaikka on kuitenkin pidetty selvityksessä mukana, sillä kiinnostusta alueen käyttöön otolle on esiintynyt. Turvallisuussyistä harjoitteluradalla tulisi käyttää kevyitä palloja, jotka lentävät lyhyemmän matkan.

B) Yhteenveto Golfharjoittelurata sopisi paikalle luontevasti muiden urheilutoimintoille varattujen alueiden viereen. Asemakaavassa alue on varattu urheilu- ja virkistystoiminnoille. Paikka olisi myös helposti saavutettavissa sekä autolla että julkisella liikenteellä.

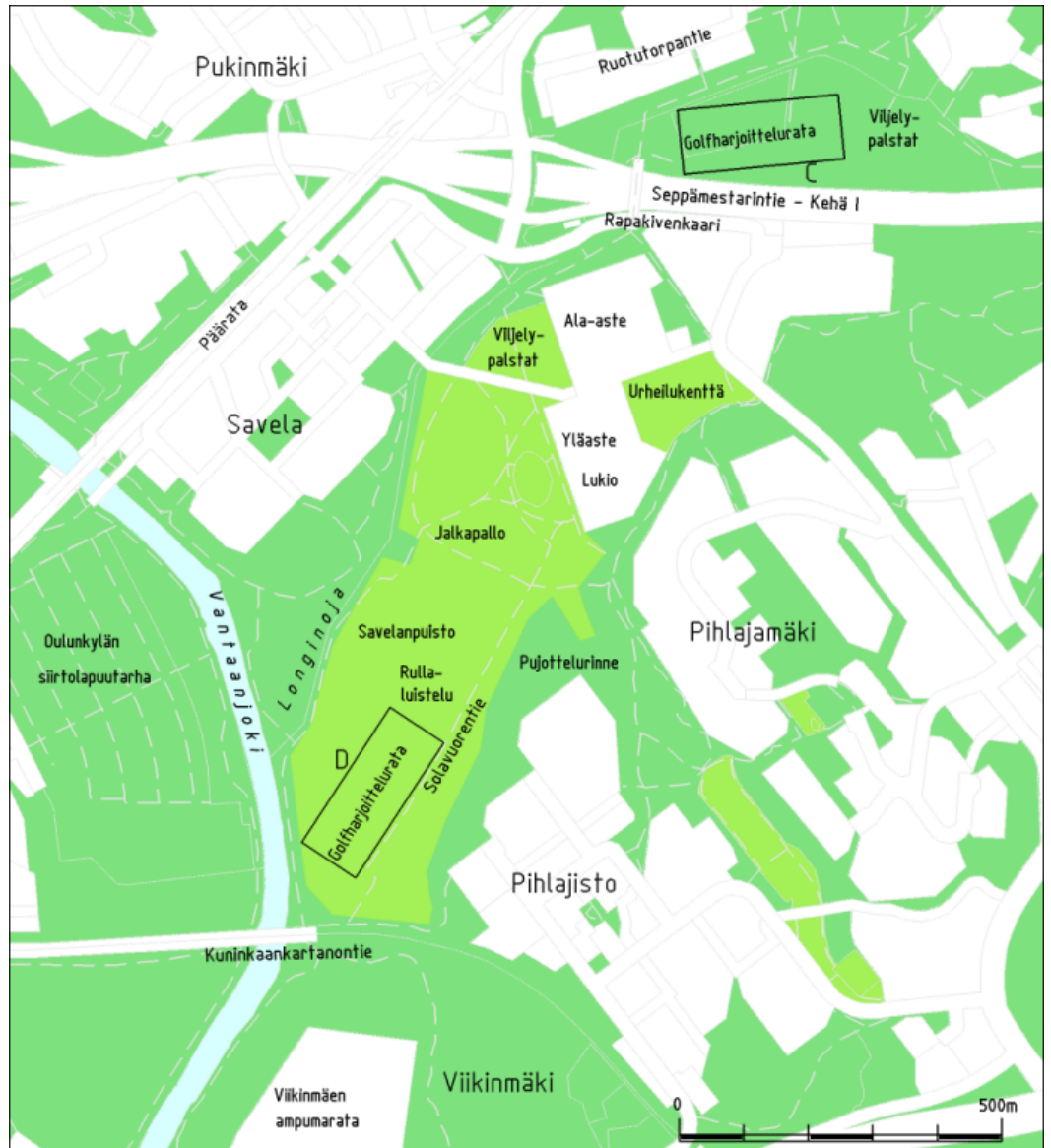
C Kehä I/Longinoja

Longinojan ja Kehä I:n välinen alue muistuttaa suojaviheraluetta vilkasliikenteisen tien ja asuinalueen välissä. Alue on merkitty asemakaavassa (5111) puistoalueeksi. Longinojan pohjoispuolella kulkee kevyenliikenteen väylä koivukujan keskellä, ja eteläpuolella alue on pääosin peltoa. Puustoa on alueella kiilamaisesti Kehä I:n varrella. Sijaintipaikan itäpäässä on viljelypalstoja (kuva 5). Golfharjoitteluradan sijoittaminen paikalle voisi selkeyttää alueen luonnetta ja saattaa sen paremmin käyttöön. Nykyisin alue toimii ulkoilu- ja virkistyskäytön kannalta lähinnä läpikulkupaikkana.

Pinnanmuodoiltaan alue pääosin tasaista peltoa, mutta nykyinen aukea on hieman pieni harjoitteluradan rakentamiselle. Radan rakentaminen edellyttäisi maaperän ja kasvuston pienimuotoista muokkaamista itäpäässä. Alueen keskeltä halkaiseva kevyenliikenteenväylä jouduttaisiin poistamaan tai siirtämään itään päin. Harjoitteluradan levittäminen edellyttäisi kevyenliikenteenväylän siirtämistä lähemmäs Kehä I:ä.

Ajoneuvoliikenne golfharjoitteluradalle pitäisi ohjata Rapakivenkaaren ja Ruotorpantien suunnista. Itäsuunnalta Riihenkulman kautta kulkuyhteys olisi hankala järjestää, sillä kadun kapeuden kanssa on ongelmia. Pukimäen asemalta on kävelymatka. Harjoittelurata sopeutuisi suojaverkkoineenkin maisemallisesti hyvin Kehä I:n ja Longinojaa reunustavan puukujanteen läheisyyteen.

C) Yhteenveto Golfharjoittelurata soveltuisi alueelle hyvin maisemallisesti. Harjoitteluradan sijoittaminen paikalle edellyttäisi katuyhteyksien kehittämistä sekä maaston ja kasvillisuuden pienimuotoista muokkausta. Harjoitteluradan rakentamisen edellyttämät muutokset kevyenliikenteen reitistössä eivät häiritsisi alueen ulkoilu- ja virkistyskäyttöä.

Kuva 5. Sijaintipiirros golfharjoitteluratojen paikoista ja ympäristöstä.

D Savelanpuisto

Savelanpuistossa maisematila on pääosin avoin. Luonteenomaisia ovat Longinojaa reunustavat puut. Savelan puolella Longinojaa ulkoilu- ja virkistysalue on asukkaiden suosimaa nurmikenttää, ja itäpuolella pellot leimaavat maisemaa. Suunnitellun golfharjoitteluradan välittömässä läheisyydessä on rullalautailijoille ja -luisteliijoille rakennettuja harjoitteluramppeja. Puistoaukion pohjoisosassa sijaitsevat ala- ja yläaste sekä lukio, joiden vieressä on urheilukenttiä ja nurmialuetta sekä viljelypalstoja. Pihlajiston ja Pihlajamäen välissä on pujottelurinne.

Maasto kohoaa ja muuttuu metsäiseksi Solavuorentien (sorapintainen kevyenliikenteen väylä) ja Pihlajiston välillä. Vaikka Pihlajiston kerrostalot ovat puiston ja golfharjoitteluradan välittömässä läheisyydessä, vain korkeimmat talot näkyvät selvästi puuston yläpuolella.

Golfharjoittelurata sijoittuisi paikalle luontevasti ja täydentäisi alueen ennestään monipuolisia harrastusmahdollisuuksia (kuva 5). Vantaanjoen läheisyydestä huolimatta harjoittelurata kytkeytyisi selkeästi Longinojan maisematilaan. Alueen saavutettavuus on kuitenkin heikko johtuen tieverkoston rajoittumisesta asuinalueille. Aluetta hallitsevat kevyenliikenteen reitistöt, eikä puistoalueelle suositella tuotavaksi ajoneuvoliikennettä. Savelanpuiston asemakaavassa (8720) alue on merkitty puistoksi VP-merkinnällä.

Harjoitteluradan eteläpuolelle Pihlajiston kupeeseen on suunnitteilla uusi Viikinmäen asuinalue, joka kuuluu osana Viikki-projektiin. Savelanpuiston käyttöaste on nykyisellään suuri, ja tulee lisääntymään Viikinmäen uuden asutuksen myötä. Viikinmäen ampumaradan toiminnot ovat siirtymässä Kivikkoon. Liikenneyhteydet tulisivat paranemaan olennaisesti Viikinmäen ja bussi-jokerin rakentamisen myötä. Bussi-jokeri rakennetaan Maaherrantielle vanhan teollisuusraiteen kohdalle.

D) Yhteenveto Golfharjoittelurata soveltuisi paikalle hyvin sekä kaupunkikuvan että alueen muiden toimintojen kannalta. Sijaintipaikan heikkoutena on huono saavutettavuus, eikä ajoneuvoliikenteen ohjausta puistoalueelle voida suositella. Julkisen liikenteen pysäkkejä tosin tulisi Maaherrantien varrelle bussi-jokerin rakentamisen myötä.

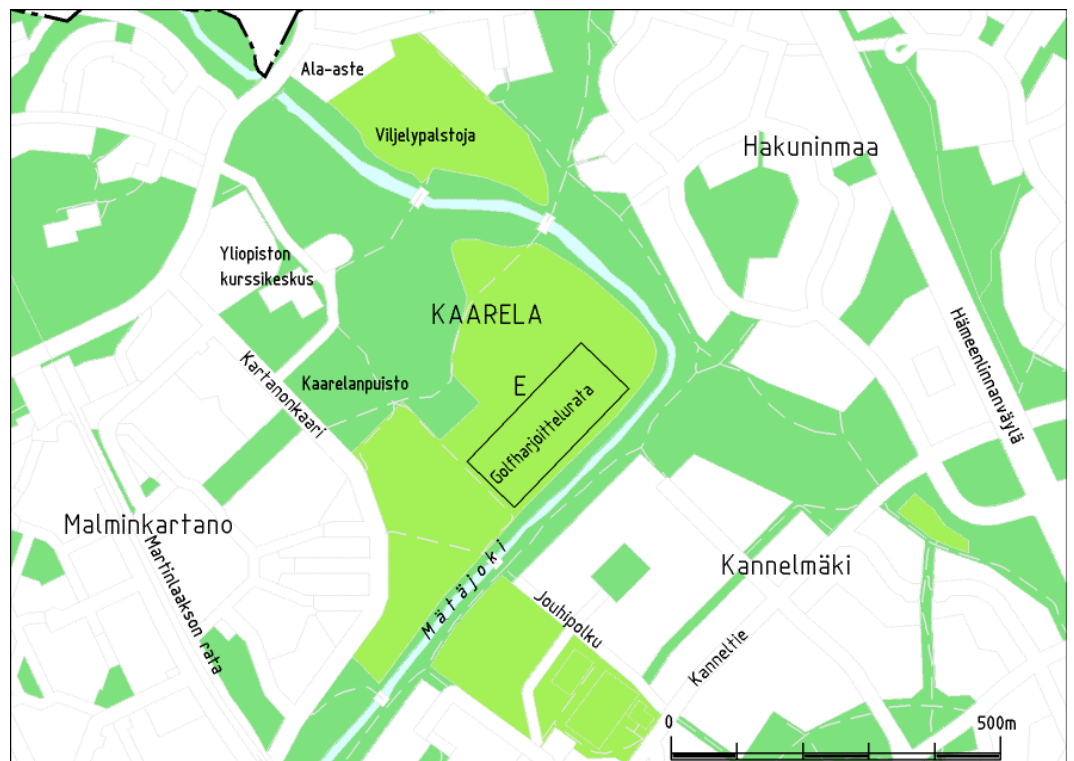
MÄTÄJOKI

Mätäjoen vartta seuraileva yhtenäinen ulkoilu- ja virkistysalue ulottuu Helsingissä Vantaan rajalta Iso-Huopalahteen. Tarkastellut sijaintipaikat ovat Kehä I:n pohjoispuolella johtuen eteläosan muusta käytöstä ja Talin golfkentän läheisyydestä. Mätäjoen ulkoilu- ja virkistysalueen sijainti kaupunkirakenteessa olisi golfharjoitteluradalle sopiva. Talissa sijaitseva Helsingin Golfklubi on luonteeltaan suljettu, ja Länsi-Helsingissä riittää harrastajia.

E Kaarelanpuisto

Kannelmäen pohjoispuolella Mätäjoen mutkassa on laaja ja tasainen peltoaukea, joka toimii tärkeänä lähivirkistysalueena Malminkartanon ja Kannelmäen asukkaille (kuva 6). Mätäjoki on paikalla melko kapea ja vähävesinen. Joki erottuu maisemassa lähinnä pellon reunoja ja jokea seurailevan puuston johdosta. Peltoaukean luoteisreunalla kulkee sorapintainen kevyenliikenteen väylä, mutta joen vartta seurailevalla polulla liikkuu myös paljon ulkoilijoita.

Peltoaukean kohdalla Mätäjoen pääsee ylittämään ainoastaan kevyen liikenteen siltoja pitkin, mikä vaikuttaa osaltaan alueen rauhalliseen ilmapiiriin. Paikalle ei johda suoraan tiestöä. Tosin sorapintaiset kevyenliikenteen väylät ovat myös ajokelpoisia ajatellen esim. huoltoliikenteen tarpeita.

Kuva 6. Sijaintipiirros golfharjoitteluradan paikasta ja ympäristöstä.

Puistoalueeseen rajautuvat rakennukset ovat Kannelmäessä, Malminkartanossa ja Hakuninmaalla pääosin pientaloja. Rakennukset eivät maisemassa juurikaan näy peltoaukeaa rajaavan puuston johdosta. Kaarelan-

puistosta Hakuninmaalle johtavan kevyenliikenteenreitin pohjoispuolella maasto kohoaa ja muuttuu metsäiseksi. Hieman pohjoisempana yliopiston kurssikeskusta vastapäätä Mätäjoen toisella puolella on viljelypalstoja ja ala-asteen pihapiirissä sijaitseva urheilukenttä.

Alueelle on juuri vahvistettu uusi asemakaava (10845), jossa peltoaukean itäreuna on varattu ratsastuskäyttöön ja urheilukentäksi. Aukean pohjoisreunalla on muinaisjäännös, jonka johdosta maankäyttösuunnitelmista tulee pyytää museoviraston lausunto. Muiden toimintojen johdosta harjoittelurata ei mahdu peltoaukealle. Peltoalue on pääosin valtion omistuksessa.

E) Yhteenveto Golharjoittelurata soveltuisi paikalle toiminnallisesti ja kaupunkirakenteellisesti, mutta alue on varattu asemakaavassa muuhun käyttöön.

F Kehä I/Vihdintie

Kartanonhaan kohdalla maasto olisi tasaista ja paikan sijainti olisi hyvä Vihdintien ja Kehä I:n risteyksen tuntumassa. Alue sijaitsee suosituksen, joen mutkassa sijaitsevan oleskelualueen vieressä ja Konalan teollisuusalueen kupeessa (kuvat 7&8). Vaikka Kehä I:n ja Vihdintien risteys on paikan välittömässä läheisyydessä, puusto vähentää melko tehokkaasti liikenteen melua ja teiden näkyvyyttä. Tarkastellun harjoitteluradan paikan vieressä on kuplahalli, ja kesän aikana radan eteläpuolelta, Ruosilankujan päästä on varattu tontti (32053/2) Helsingin Agility Urheilijoiden käyttöön (asemakaava nro 9060).

Kuva 7. Sijaintipiirros golftarjoitteluradan paikasta ja ympäristöstä.

Kuva 8. Näkymä Mätäjoelta. Sijaintipaikka F on kuvan vasemmassa laidassa.

Sijaintipaikka on nykyisellään golfharjoitteluradalle liian kapea. Radan sijoittaminen paikalle vaatisi kevyenliikenteen reitistöjen käytön rajoittamista ja koirapuiston siirtämistä. Rata lohkaisisi myös osan viljelypalstoista. Harjoitteluradan sijoittamiselle Mätäjoen ja Konalan teollisuusalueen väliselle paikalle on vaikea löytää perusteita alueen nykyisten toimintojen ja paikan kapeuden johdosta.

F) Yhteenveto Alueen olemassa olevia toimintoja ei ole suositeltavaa syrjäyttää käyttäjämäärältään rajallisen golfharjoitteluradan takia. Paikka on nykyisellään liian kapea. Harjoitteluradan sijoittamiselle paikalle ei löydy perusteita.

VANTAANJOKI

Vantaanjoen varrelta löytyisi radan perustamiseen erittäin hyvin soveltuvia tasaisia peltoalueita. Harjoitteluradan sijoittamista on kuitenkin harkittava tarkoin maisemakuvan kannalta. Eteläinen Vantaanjokilaakso on nimetty Uudenmaanliiton Vantaanjoki-projektissa valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi, jonka kulttuurimaiseman runkona on vanha, vuosisatainen viljelysmaisema. Vantaanjoen varsi kuuluisi myös keskeisenä osana Helsinki-puisto -suunnitelmaan.

Asemakaavamääräysten mukaan Vantaanjoen peltoaukeat ovat maanviljelystä ja virkistystä varten varattua erityisaluetta, joka säilytetään avoimena maisematilana (E/s -merkintä). Harjoittelurata säilyttäisi maiseman avoimena, mutta on enemmänkin urheilu- kuin virkistystoimintaa. Kaavamääräykset asettavat lisäksi rajoituksia rakentamiselle, sillä maanviljelyn ja metsänhoidon toimintoja palvelevia huoltorakennuksia saa rakentaa ainoastaan osoitetuille rakennusaloille.

G Uusipelto

Tuomarinkartanon vinttikoiraradan ja Itä-Pakilan välissä on tasainen ja avoin golfharjoitteluradalle periaatteessa soveltuva alue (kuvat 9&10). Peltoaukea on kokonaisuudessaan luokiteltu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi, jolla tehtävät muutokset eivät saa turmella kulttuurihistoriallisia, rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia ominaispiirteitä. Uusipelto on v. 1995 laaditulla asemakaavamuutoksella muutettu urheilualueesta erityisalueeksi liikuntaviraston toivomuksesta. Asemakaavan (10331) mukaan erityisalue varataan maanviljelystä ja virkistystä varten, ja maisematila säilytetään avoimena.

Kuva 9. Tuomarinkartanon maisemaa. Etualalla Kartanomuseontie, taustalla vinttikoirarata ja Vanha Tuusulantie.

Kuva 10. Sijaintipiirros golfharjoitteluratojen paikoista ja ympäristöstä.

Harjoittelurata sijoittuisi alueelle, jossa peltoaukea tekee koukkauksen vinttikoirarataan, tiestöön ja puustoon rajoittuen. Toiminnallisesti sijainti olisi hyvä, sillä vieressä sijaitsevat vilkasliikenteiset Tuusulanväylä ja Vanha Tuusulantie helpottavat saavutettavuutta.

Ajoyhteys paikalle olisi helppo järjestää Vanhalta Tuusulantieltä, ja tien varrelta löytyisi myös hyvät edellytykset toimintaa tukevan rakennuksen sijoittamispaijaksi. Vinttikoirarata rakennelmiseen sopisi hyvin golfharjoitteluradan viereen. Metsän reunassa kulkee ratsastustie.

Koko Helsingin kaupunkirakennetta tarkasteltaessa sijainti olisi keskeinen ja radalle olisi helppo tulla. Paloheinän golfkentälle tulee matkaa n. 1,5 km.

G) Yhteenveto Alue soveltuisi hyvin golfharjoitteluradan sijoittamispaijaksi hyvän saavutettavuuden ja muiden olemassa olevien urheilu- ja virkistystoimintojen kannalta. Harjoitteluradan soveltuvuus kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen suojelumaisemaan tulee harkita tarkoin.

H Vanha riihipelto

Pakilan siirtolapuutarhan pohjoispuolella olevalle peltoaukealle on myös harkittu golfharjoitteluradan sijoittamista (kuva 10). Alueen ulkoilu- ja virkistyskäyttö on jo ennestään vilkasta. Siirtolapuutarhan lisäksi Vantaanjoen molemmilla puolilla on viljelypalstoja, ja Pukinmäen rantapuiston puolella on uimaranta ja nurmikenttä, jolla pelataan mm. jalkapalloa. Vantaanjoen varrella liikkuu paljon pyöräilijöitä ja kävelijöitä, ja joella myös melotaan. Harrastustoiminta lomittuu Vantaanjoen varrella luontevalla tavalla perinnemaisemaan.

Peltomaisemaa halkovat harjoitteluradan paikalla kevyenliikenteen reitit, ratsastustie ja voimalinjat (kuva 11). On myös mietittävä, miten golf sopii ratsastusreittien läheisyyteen. Hevoset ovat yleensä säikkyjä eläimiä, ja lentävät pallot on huomioitava turvallisuudenkin kannalta.

Kuva 11. Vantaanjokilaaksossa ulkoillaan ja harrastetaan monipuolisesti.

Sijaintipaikan haittapuolena on heikko saavutettavuus alueen puutteellisen tiestön johdosta. Golfharjoitteluradan toiminta toisi paikalle ajoneuvoliikennettä, ja toiminnan ylläpitämiseksi olisi rakennettava myös välinevarasto tai vastaavia tiloja. Radan toimivuuden kannalta olennaisen tiestön ja toimintaa tukevien rakennusten vaikutukset kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen suojelumaisemaan on harkittava tarkoin. Lisäksi samalle paikalle Vanhan riihipellon eteläreunaan kohdistuu muitakin suunnitelmia. Kiinteistövirasto on esittänyt siirtolapuutarhan laajentamista, joka tultaisiin kaavoittamaan lähivuosina.

H) Yhteenveto Harjoitteluradan sijaintipaikan kannalta varjopuolena on alueen huono saavutettavuus. Lisäksi radan toimivuuden kannalta olennaisen tiestön ja toimintaa tukevien rakennusten vaikutukset kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen suojelumaisemaan on harkittava tarkoin.

VIIKKI – KIVIKKO

Viikki – Kivikon vihervyöhykkeen länsiosaan on rakenteilla uusi yliopisto-kaupunginosa Viikintien ja Kehä I:n väliselle alueelle. Ekologinen kaupunkirakentaminen ja tiedepuisto ovat alueen imagon kannalta keskeisiä seikkoja. Asuinalueet liittyvät 800 hehtaarin laajuiseen keskuspuistoon, joka tarjoaa monipuolisia ulkoilu- ja virkistyspalveluja asuinalueiden läheisyydessä.

Viikki – Kivikon vihervyöhykkeellä Kehä I:n pohjoispuolella Kivikon ulkoilupuisto on varattu eteläosissa liikuntapuistoksi, johon tulee erilaisia pelikenttiä, leikki- ja oleskelualueita ja jousiammuntarata. Ulkoilupuiston pohjoisosissa maasto on metsäistä kallioselännettä.

Viikintien eteläpuolisella alueella vihervyöhyke on meren rannalla luonnonsuojelualueita. Viikintien molemmin puolin on keskiaikaisia peltoja, jotka ovat nykyisin valtion omistuksessa ja Helsingin yliopiston opetus- ja tutkimustilan käytössä. Viikki – Kivikon vihervyöhykkeellä golfharjoitteluradalle tarkastellut alueet sijaitsevat Viikintien eteläpuolella. Alueen pellot ovat kuitenkin kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittäviä sekä suojeltuja. Ne toimivat luonnonsuojelualueen suojavyöhykkeenä.

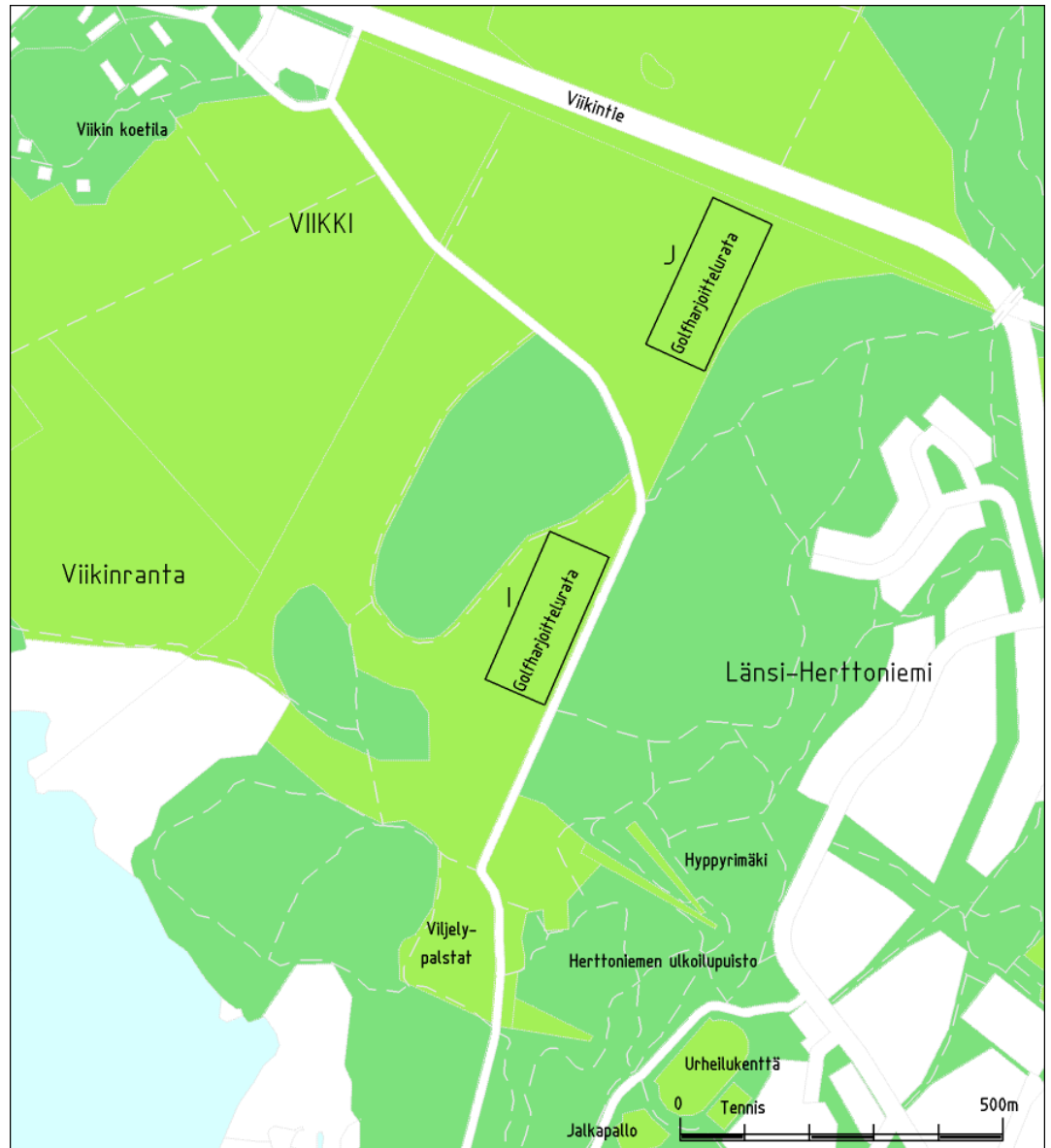
I Herttoniemen ulkoilupuisto

Golfharjoitteluradalle soveltuva peltoaukea jää kahden metsäisen selänteen väliin. Alue muodostaa oman, erillisen maisematilansa, eikä liity suoraan laajempiin, yhtenäisiin peltoalueisiin. Peltoaukean reunoilla kulkee kevyenliikenteen reittejä, ja aukion halki kulkee eteläpäässä voimajohtolinja itä-länsi-suunnassa (kuvat 12&13).

Kuva 12. Näkymä sijaintipaikalta pohjoisesta etelään.

Peltoaukean itäpuolella sijaitsevassa ulkoilupuistossa on pururatoja, hyppyrimäki ja pujottelurinne sekä jalkapallo-, tennis- ja urheilukentät. Harjoitteluradan eteläpuolella on viljelypalstoille varattu alue. Golf sopisi hyvin ulkoilupuiston muiden harrastusten yhteyteen. Harjoitteluradan sijoittamisen kannalta varjopuolena ovat erittäin huonot liikenneyhteydet. Alueelle ei johda tiestöä, ja ajoyhteys olisi vaikea järjestää. Julkinen liikenne kulkee urheilukentän tuntumaan Siilitietä pitkin, mutta yhteys jää kauas.

Kuva 13. Sijaintipiirros golfharjoitteluratojen paikoista ja ympäristöstä.

- I) Yhteenveto** Golfharjoittelurata soveltuisi paikalle hyvin toiminnallisesti. Sijaintipaikan heikkouksina ovat kuitenkin ajoneuvoliikenteelle sopivan tiestön puuttuminen, huono saavutettavuus ja kulttuurihistoriallisesti arvokas peltomaisema.

J Viikintien varsi

Viikintien varrella sijaitseva paikka on hyvin saman tyyppinen edellisen vaihtoehdon I kanssa. Golfharjoittelurata sijaitsee myös yliopiston koetilan peltoalueella, ja peltoalueet ovat kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittäviä. Harjoittelurata liittyy tällä paikalla osaksi laajempaa ja avoimempaa maisematilaa (kuvat 13&14). Paikalta on suora näköyhteys Viikin uusille asuinalueille, jotka ovat kohonneet avoimen maisematilan vastakkaiselle puolelle Viikin rakentumisen myötä.

Sijainti Viikintien varrella parantaisi kuitenkin harjoitteluradan tunnettuutta edelliseen vaihtoehtoon verrattuna. Ajojärjestelyjen toteuttaminen olisi kuitenkin käytännössä hankalaa, sillä Viikintien ja sijaintipaikan välissä kulkeva Herttoniemen vanha satamarata sijaitsee n. 4-5 m korkealla penkalla, jonka yli liittymä jouduttaisiin rakentamaan. Rata toimii metron huoltoratana. Toinen vaihtoehto olisi ajoyhteyden järjestäminen Viilarintien liittymän tuntumasta. Teiden ja autopaikkojen rakentaminen tulisi molemmissa tapauksissa kalliiksi.

Kuva 14. Viikin uudet rakennukset näkyvät peltojen takana.

J) Yhteenveto Golfharjoitteluradan sijaintipaikan vahvuutena Viikintien varrella on sopiva sijainti kaupunkirakenteessa. Paikka on kuitenkin liikenteellisesti erittäin hankala, vaikka sijaitseekin Viikintien varressa. Pelto- maisema on luokiteltu kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittäväksi.

JOKERIEHDOTUS

K Keski-Pasila/Haarakallio

Helsingissä on tällä hetkellä neljä varsinaista, ulkona sijaitsevaa golfkenttää. Salmisaarenrannan talviharjoittelupaikka sijaitsee sisätiloissa, Talttielle on rakenteilla talviharjoitteluhalli ja Taliin suunnitellaan myös urheiluhallin laajentamista. Sisätiloihin rakennettavan radan etuna on käyttömahdollisuus ympäri vuoden. Keskeiselle ja ympäri vuoden avoimena olevalle paikalle tulee todennäköisesti jatkossa riittämään kysyntää harrastajamäärin kasvaessa.

Haarakallion alueelle on suunnitteilla monipuolinen huvittelu- ja vapaa-ajankeskus, jonka yhteydessä golfharjoitteluradalla olisi hyvät toimintapuitteet. Alue kestää suurimittakaavaista ja hallimaista rakentamista, elävinä esimerkkeinä ovat vieressä sijaitsevat Hartwall-areena ja messukeskus.

Haarakallion alue on myös erittäin hyvin saavutettavissa sekä autolla että julkisella liikenteellä, mikä tulisi epäilemättä edesauttamaan harrastajavirtojen hakeutumista alueelle. Pääkaupungissa sijaitsevalle sisäharjoitteluradalle olisi mahdollista liittää lyöntinopeus- ja pituusmittareita, virtuaalimaisemia tms. uutta teknologiaa, joka voisi tuoda lisäarvoa harjoittelulle.

Haarakallion alue olisi hyvä kokeilukohde modernille sisäharjoitteluradalle alueen luonteen ja keskeisen sijainnin johdosta. Helsingissä riittää innovatiivisia harrastajia ja investoijia, joilla voisi olla halua uudenlaisten harjoittelupaikkojen kehittämiseen.

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ TUTKITUISTA SIJAINNIPAIKOISTA

- Longinoja** Longinojan varrella vaihtoehdon A kohdalle on vahvistettu asemakaava (10850), jossa kyseinen alueen osa on varattu palstaviljelyyn. Urheilukenttien länsipuolella (vaihtoehto B) on urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU) kaavoitettu alue, joka olisi helppo ottaa käyttöön. Paikka olisi myös hyvin saavutettavissa. Kehä I:n pohjoispuolelle (C) golfharjoittelurata sopisi hyvin sekä kaupunkirakenteen että maisemakuvan kannalta. Paikalla pitäisi tosin tehdä muutoksia katuyhteyksien, kevyenliikenteen reitistön ja kasvillisuuden suhteen. Savelanpuistossa (vaihtoehto D) haittapuolena on tiestön puuttuminen, eikä ajoneuvoliikenteen tuomista puistoalueelle voi suositella.
- Mätäjoki** Mätäjoen varrella vaihtoehdon E kohdalla alue on varattu asemakaavassa ratsastuskäyttöön, eikä golfharjoitteluradalle ei ole tilavarausta. Vaihtoehto F ei ole mielekäs, sillä se edellyttäisi alueen nykyisten ulkoilu- ja virkistystoimintojen syrjäyttämistä. Lisäksi paikka on golfharjoitteluradalle liian kaipa.
- Vantaanjoki** Vantaanjokilaaksossa kulttuurihistorialliset maisema-arvot ovat tärkeitä. Pellot ovat suojelumaisemaa, mikä edellyttää tarkkaa harkintaa alueiden käytön osalta. Perinnemaisemaan on kuitenkin lomittunut luontevasti monipuolista harrastus- ja vapaa-ajantoimintaa. Tuomarinkartanon alueella (vaihtoehto G) etuna on hyvä saavutettavuus. Pakilan siirtolapuutarhan pohjoispuolella sijaitsevan vaihtoehdon H heikkouksia ovat puutteellinen tieverkosto ja huono saavutettavuus sekä siirtolapuutarhan laajennussuunnitelmat. Golfin sopiminen ratsastusreittien viereen on myös harkittava.
- Viikki - Kivikko** Viikin kahdesta sijaintipaikasta realistisempi olisi Viikintien varrella sijaitseva vaihtoehto J. Harjoittelurata olisi helppo perustaa tasaiselle peltoaukealle, ja kaupunkirakenteellinen sijainti on keskeinen. Vaikka alue sijaitsee Viikintien välittömässä läheisyydessä, liikennejärjestelyjen toteuttamista hankaloittaa penkereellä kulkeva metron huoltorata. Lisäksi viljelty, yliopiston koetilan pellot on luokiteltu kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittäviksi. Ajoneuvoliikenteen järjestäminen paikalle tuottaisi ongelmia myös vaihtoehdossa I.

Keski-Pasila/Haarakallio

Keski-Pasilassa sijaitseva jokeriehdotus eroaa muista vaihtoehdoista ollen ainoa sisätiloihin sijoitettu ratkaisu. Harjoitteluradan sijoittamiseen sisätiloihin vaikuttavat radalle asetettavat toiveet ja vaatimukset. Rakentamismahdollisuuksien tarkempi selvittäminen edellyttää yksityiskohtaisempaa jatkotutkimusta. Kuluvan kesän aikana on vireille noussut lisäksi kahden muun sisäharjoittelupaikan rakentaminen.

KAAVOITUSOSASTON SELVITYKSIÄ

Sarjassa ovat aiemmin ilmestyneet seuraavat julkaisut:

2001:1 Viikki, Tiedepuisto: yrityshautomo- ja asuinkortteli
rakentamisohjeet ja julkisten ulkotilojen yleisohjeet